

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๒๕ มีนาคม ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. พริก ระยะเวลาหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต (ศวส.ศรีสะเกษ)

• เพลี้ยอ่อน

- ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอด การทำลายของเพลี้ยอ่อนในพริกจะทำให้ใบบิดเป็นคลื่น ทำให้ต้นพริกชะงักการเจริญเติบโต และยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัส ทำให้เกิดโรคใบด่างในพริก มักระบาดในช่วงอากาศแห้งแล้ง

การป้องกัน

๑. การใช้วิธีเขตกรรม เช่น กำจัดวัชพืชในบริเวณแปลงปลูก

๒. ถ้าพบเพลี้ยอ่อนมีความหนาแน่น ๑๐-๒๐ เเปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ใบทั้งต้นจากจำนวน ๑๐ เเปอร์เซ็นต์ ของต้นทั้งหมด ให้พ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีโทเฟนพรีอ็อกซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร อย่างไม่อย่างหนึ่ง

• แมลงหริั่วขาว

- ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากไวรัส ทำให้ใบพริกหงิกงอหรือใบหงิกเหลือง ยอดไม่เจริญ และต้นพริกไม่สมบูรณ์ ผลพริกที่ได้ไม่มีคุณภาพ

การป้องกัน

ใช้สารฆ่าแมลง อิมิดาโคลพริด ๑๐%

เอสแอล อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด

• โรคที่มีสาเหตุจากไวรัส

โรคที่มีสาเหตุจากไวรัส ที่สำคัญของพริก ได้แก่

๑. โรคใบด่าง

พบต้นพริกเตี้ย แคระแกร็น ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้มสลับสีเขียวอ่อน บิดเบี้ยว ผิดรูปร่างและลดขนาดเรื่อยเล็กลง อาจพบจุดแผลตายเฉพาะแห่งสีน้ำตาลบนใบ ดอกหลุดร่วงง่าย ผลมีผิวขรุขระขนาดเล็ก และอาจพบอาการด่างบนผลพริก

๒. โรคเส้นใบด่างประ

พบอาการใบด่างสีเขียว หรือเหลืองสลับเขียวเข้ม และมีขีดหรือจุดประสีเขียวเข้มตามเส้นกลางใบ ใบลดรูปมีขนาดเล็กและบิดเบี้ยว ถ้าเชื้อเข้าทำลายในระยะต้นกล้า ต้นจะแคระแกร็น แตกกิ่งด้านข้างลดลง ติดดอกน้อยลง ดอกร่วงก่อนติดผล หากติดผลผลจะมีขนาดเล็ก ด่างและบิดเบี้ยว

๓. โรคใบหงิกเหลือง

พบอาการใบด่างเหลือง เป็นขีดหรือหย่อมโปร่งแสงระหว่างเส้นใบ บางครั้งเส้นใบย่อยมีสีเหลืองและสานเป็นร่างแหบริเวณโคนใบ ใบโค้งงอ หงิกย่น บิดเบี้ยว ยอดเป็นกระจุก ต้นแคระแกร็น ผลพริกต่าง บิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ

การป้องกัน

๑. ใช้พันธุ์พริกที่ต้านทานโรค

๒. ไม่นำผลพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์

๓. ควรเพาะกล้าพริกในมุ้งกันแมลง และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมานปลูก
๔. หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที
๕. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแรังสาบกา กะเม็ง หญ้ายาว และกระทกรก
๖. ไม่ปลูกพืชหมุนเวียนที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อไวรัส เช่น มะเขือต่างๆ ยาสูบ แตงกวา ฟักทอง บวบ เหลี่ยม และ มะระจีน
๗. ไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้ โดยพ่นสารกำจัดแมลงพาหะนำโรค ดังนี้
  - แมลงหรีวขาว ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - เพลี้ยอ่อน ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีโทเฟนพรีอ็อกซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. ทูเรียน ระยะผลรุ่นที่ ๒ อายุ ๖๕-๗๐ วันหลังดอกบาน (ศวส.จันทบุรี)

• หนอนเจาะเมล็ดทูเรียน

ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นฟองเดี่ยวบนผลทูเรียนในขณะที่ผลยังอ่อน จากนั้นตัวหนอนที่เพิ่งฟักจากไข่จะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดภายในผล การเข้าทำลายจะสังเกตรอยเจาะของหนอนได้ยากเนื่องจากมีขนาดเล็กมากและเปลือกทูเรียนที่กำลังขยายจะปิดรูเจาะของหนอน ทูเรียนที่ถูกทำลายส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะที่เมล็ดแข็งแล้ว การทำลายของหนอนเจาะเมล็ดทูเรียนจะเจาะเข้าไปในเมล็ดกัดกินและถ่ายมูลออกมาทำให้เนื้อทูเรียนเปรอะเปื้อนเสียหาย หนอนอาศัยอยู่ในผลทูเรียนจนกระทั่งผลแก่ เมื่อหนอนโตเต็มที่หรือถ้าผลร่วงก่อน หนอนจะเจาะรูกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๕-๘ มิลลิเมตรออกมาและเข้าดักแด้ในดิน

การป้องกัน

๑. เกษตรกรไม่ควรขนย้ายเมล็ดทูเรียนจากที่อื่นเข้ามาในแหล่งปลูก ถ้ามีความจำเป็นควรทำการคัดเลือกเมล็ดอย่างระมัดระวัง หรือแช่เมล็ดทูเรียนด้วยสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน ๘๓% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ก่อนทำการขนย้ายจะช่วยกำจัดหนอนได้
๒. การห่อผลระยะยาวโดยใช้ถุงพลาสติกสีขาวขุ่นขนาด ๔๐x๗๕ เซนติเมตร เจาะกันถุงเพื่อระบายน้ำ สามารถป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยมาวางไข่ได้ โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทูเรียนอายุ ๖ สัปดาห์ เป็นต้นไปจนถึงเก็บเกี่ยว ก่อนห่อตรวจสอบผลทูเรียนที่จะห่อให้ปราศจากเพลี้ยแป้ง ถ้ามีให้กำจัดโดยใช้แปรงปัดออก แล้วพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
๓. การป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง
  - ดา-ไฮฮาโลทริน ๒.๕% ซีเอส อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ห่างกันครั้งละ ๑ สัปดาห์ เริ่มเมื่อผลอายุ ๖ สัปดาห์ และห่อด้วยถุงพลาสติกขาวขุ่น ขนาด ๔๐x๗๕ เซนติเมตร เจาะมุมกันถุงเพื่อระบายน้ำ เมื่อผลอายุ ๑๐ สัปดาห์ โดยเลือกห่อเฉพาะผลที่มีขนาดและรูปทรงได้มาตรฐาน

๔. การป้องกันกำจัดโดยใช้สารฆ่าแมลง เมื่อพบว่าตัวเต็มวัยเริ่มระบาดให้ใช้สาร คาร์บาริล ๘๕%
ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เดลทาเมทริน ๓% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐
ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% ซีเอส อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตรหรือ เบตา-ไซ
ฟลูทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ห่างกันครั้งละ ๑ สัปดาห์ เริ่มเมื่อผลอายุ ๖
สัปดาห์